

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **Ing T. L.**, bytom B., v dovolacom konaní právne zastúpený JUDr. O. K., advokátka, so sídlom B., proti odporcovi: **Úrad vlády Slovenskej republiky**, Námestie slobody č. 1, Bratislava, v dovolacom konaní právne zastúpený JUDr. M. T., advokátka, B., **o určenie, že došlo k nedodržaniu zásady rovnakého zaobchádzania pri výberovom konaní a o nemajetkovú ujmu vo výške 6 638,78-€ (200.000,00-Sk)** vedenej na Okresnom súde Bratislava I. pod sp.zn. 15C 127/2005, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. mája 2010 sp.zn. 14Co 497/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcovi do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania 269,89-€ do rúk JUDr. M. T., advokátka, B.

O d v ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I. rozsudkom z 31. januára 2008 č.k. 15C 127/2005-264 zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal určenia, že došlo vo vzťahu k nemu k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania pri výberovom konaní č. 4/24/01/2004 vyhlásenom odporcom. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľ nepreukázal také skutočnosti, z ktorých by bolo možné odvodiť, že došlo k priamej alebo nepriamej diskriminácii v zmysle ustanovenia § 13 ods. 3 zák. č. 311/2001 Z.z., pričom odporca listinnými dôkazmi preukázal, že nedošlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania pri výberovom konaní č. 4/24/01/2004, ktorého sa navrhovateľ zúčastnil dňa 26.3.2004. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p. Odporcovi, ktorý mal v konaní plný úspech priznal náhradu trov konania.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 11. mája 2010 sp. zn. 14Co 497/2008 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, odporcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania. Na odôvodnenie uviedol, že nie je dôvod ani na zmenu, ani na zrušenie rozhodnutia prvostupňového súdu. Prvostupňový súd náležite zistil skutkový stav veci (§ 120 O.s.p.), vec posúdil správne po právnej stránke a svoje rozhodnutie i patričným spôsobom odôvodnil (§ 157 O.s.p.), na ktoré odôvodnenie poukázal i odvolací súd (§ 219 ods. 2 O.s.p.). O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 a § 142 ods. 1 O.s.p..

Uvedený rozsudok odvolacieho súdu napadol dovolaním v celom rozsahu navrhovateľ. Na odôvodnenie prípustnosti dovolania uviedol, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ktorú videl v tom že súd mu neumožnil v priebehu konania vykonať práva priznané Občianskym súdnym poriadkom. Poukázal na list zo dňa 04. 04. 2008, v ktorom na základe výzvy súdu oznámil, že nesúhlasí, aby odvolací súd v predmetnej právnej veci rozhodol bez pojednávania. V dovolaní navrhovateľ tiež namietal že rozhodnutie dovolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci ako i to že rozhodnutie odvolacieho súdu vykazuje právne vady a nezákonnosť, ktoré robia toto rozhodnutie zmätočným a majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odporca vo vyjadrení k dovolaniu žiadal aby dovolací súd dovolanie zamietol prípadne odmietol, zároveň navrhol aby dovolací súd zaviazal dovolateľa náhradou trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade so zákonom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný

prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu iba vtedy, ak to pripúšťa zákon.

Zmyslom dovolania je preskúmanie napadnutého rozhodnutia – v prípadoch stanovených zákonom – z hľadiska v zákone určených dovolacích dôvodov a dosiahnutie nápravy tam, kde rozhodnutie napadnuté (procesne prípustným) dovolaním nemôže obstať z aspektu opodstatnenosti v dovolaní uplatneného dovolacieho dôvodu. Dovolanie je v uvedenom zmysle zároveň procesný prostriedok, ktorým zákon vytvára účastníkovi konania možnosť, aby v prípadoch a za podmienok v zákone uvedených spochybnil opodstatneným uplatnením dovolacieho dôvodu správnosť konania alebo rozhodovania odvolacieho súdu a dosiahol nápravu väd alebo nesprávností napadnutého rozhodnutia.

Mimoriadna povaha dovolania v rámci systému opravných prostriedkov sa prejavuje aj v tom, že účastník konania nemôže úspešne podať dovolanie z akéhokoľvek dôvodu, ale len z dôvodu uvedeného v zákone (z tzv. dovolacieho dôvodu). Občiansky súdny poriadok upravuje tri samostatné dovolacie dôvody. Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Treba dodať, že dovolací súd je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil.

Pre účely predmetného dovolacieho konania je vhodné zdôrazniť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ňu dovolací súd – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

K jednotlivým dovolacím dôvodom treba uviesť, že (pokiaľ sú splnené ďalšie procesné predpoklady – najmä čo do včasnosti podania dovolania a jeho podania oprávnenou osobou) existencia procesnej vady konania v zmysle § 237 O.s.p., na ktorú poukazuje ustanovenie § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale zároveň aj jeho opodstatnenosť. Existencia tzv. inej procesnej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) na rozdiel od toho nezakladá prípustnosť dovolania, je však relevantný dovolací dôvod, ktorý v prípade jeho opodstatneného uplatnenia (v procesne prípustnom dovolaní) vedie k zrušeniu dovolaním napadnutého rozhodnutia. Obdobne samo nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) nezakladá prípustnosť dovolania a na tento dovolací dôvod sa ani nevzťahuje § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Prípustnosť dovolania navrhovateľa z týchto ustanovení nevyplýva – napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ale potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.

V danom prípade by dovolanie odporcu mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. O vadu v zmysle tohto ustanovenia ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne

zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania odporcu preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či odvolací súd (ne)odňal dovolateľovi možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania. Dovolací súd nezistil pochybenie zo strany prvostupňového a ani odvolacieho súdu. Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O procesnú vadu v zmysle tohoto ustanovenia ide len vtedy, keď súd neumožnil účastníkovi vykonať v priebehu konania práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom, a to najmä právo predniesť (doplniť, či doplňovať) svoje návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj § 101 ods. 1, § 117 ods. 1, § 118 ods. 1 a 3, § 123, § 126 ods. 3, § 131, § 211, § 215 O.s.p.). Zároveň podľa ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008, na pojednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednanie, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia odvolacieho pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Z dovolaním napadnutého rozhodnutia vyplýva, že a/ odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa (v dôsledku čoho nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie), b/ súd prvého stupňa rozhodol po nariadení pojednávania, c/ povaha prejednáwanej veci nenasvedčovala, že by nariadenie odvolacieho pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem. Podľa názoru dovolacieho súdu teda nič nebránilo odvolaciemu súdu predmetnú vec rozhodnúť bez nariadenia odvolacieho pojednávania. O čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku boli pritom účastníci riadne upovedomení (§ 156 ods. 3 O.s.p.). Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa v danom prípade nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti navrhovateľa konať pred súdom.

Z hľadiska dovolateľom tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednáwanej veci nejde). Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (poznámka: dovolací súd napadnuté rozhodnutie z tohto aspektu neposudzoval), nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Obdobne tieto závery platia i pre nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Odporca v dovolaní namietal, že napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Nejde

totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mohla mať za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, nezakladala by ale prípustnosť dovolania. Opodstatnenosť uplatnenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. môže dovolací súd posudzovať len ak je tento dovolací dôvod uplatnený v procesne prípustnom dovolaní. Keďže navrhovateľom bol tento dovolací dôvod uplatnený v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

Nakoľko prípustnosť dovolania navrhovateľa nemožno vyvodiť z ustanovení § 239 a § 237 O.s.p., odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie podľa § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods.1 písm. c) O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Odporca podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania a vyčíslil výšku trov dovolacieho konania; žiadal priznať náhradu za dva úkony právnej služby v celkovej výške 542,90- €. Dovolací súd mu v súlade so zaužívanou praxou priznal náhradu trov dovolacieho konania vo výške zodpovedajúcej odmene advokáta za jeden úkon právnej služby – vyjadrenie k dovolaniu z 23. augusta 2010 vypracované advokátkou, ktorá ho zastupovala už v konaní na súdoch nižších stupňov. Dovolací súd vychádzal z § 10 ods. 1 a § 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov v platnom znení a navrhovateľovi priznal náhradu trov dovolacieho konania v celkovej výške 269,89 € [220,74-€ (tarifná odmena) + 41,94-€(19%DPH) + 7,21 € (režijný paušál)].

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. marca 2011

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta